

Føroya Fiskasøla og Bacalao

TAÐ er heist ikki ov nógv sagt, at veruligt kríggj hevur tikið seg upp millum tveir av vinnilivsgigantunum í Føroyum - øðrumegin Føroya Fiskasølu og hinumegin Bacalao. Hetta stríð kemur í kjalarvørrinum av tí sanering, sum nú er við at bliva framd innan fiskiðnaðin. Í fyrstu atlugu rennur ímyndin við David og Goliat fram fyri ein, men spurningurin er so, um Bacalao fer at klára seg eins væl og David gjørdi á sinni, um henda myndin í heila takið kann brúkast um støðuna.

TAÐ var vantandi, at stríð fór at taka seg upp millum Fiskasøluna og fleiri av limum tess, nú nøkur av virkjnum av sínum eitingum lögdu blokkframløsluna á hyllina og fóru undir at gera meira burtur úr fiskinum. Føroya Fiskasøla hevur nevniliga øll hesi seinastu 20 árin - við undantaki av teimum seinastu árunum, har nýggir stjórnir hevur roynt at leggja á annan bógv - nærur tvingað virkini til at framleiða blokk, tí henda framleiðslan hóskaði best inn í vanabundna og sera konservativa sölupolitikkin. Nú ávís virki so spakuliga

fóru at leggja seg eftir viðari góðsking vórðu tey eisini noydd til sjálvi at gera eitt uppsøkjandi söluarbeidi og hevur hetta eisini givið góð úrslit.

HENDA gongdin hevur í ávísan mun lagt sjógv ímillum Fiskasølu og virki, sum bráðliga hava lagt seg langt frammanfyri egna sölufelag sitt hvat sølu av góðskaðu vørnum viðvíkur. Hetta skapti fleiri konfliktir millum undanfarna leiðsluna á FF og ávísar fvráfrýsnar og initiativar virkisleiðslur og hevur økt um spenningin millum sölufelag og limir tess. Leingi hevur verið gitt, nær tað fór at slitna millum Fiskasølu og fleiri av virkjnum. Undanfarna leiðslan á Fiskasøluni vildi ikki vita av, at virkini sjálvi tóku stig, sum vendu blokkinum bakið og fóru á góðskingarleið. Hon gjørdi alt fyri at seta kílir í hjá virkjum sum eitt nú Bacalao, ið er tað virkið, sum hevur víst stórt dirvi og hugflog at røkka setninginum um at gera meira við fiskin í Føroyum og harvið skapa størri virði til samfelagið.

NÚ um dagarnar gjørdi Bacalao so av at taka seg úr Føroya Fiskasølu. Hetta er ein dyggur smeitur fyri Fiskasøluna,

tí síðani Bacalao miðvíst fór undir at góðska vørurnar meira, hevur nýggja leiðslan í Fiskasøluni eisini innsæð, at hetta er tann einasta rætta leiðin at ganga. Nú Fiskasølan missir undan-gonguvirkið á góðskingarøkinum sum lim er áhugavert at siggja, hvørjar avleiðingar hetta fær fyri Fiskasøluna.

EIN annar týðandi spurningur í hesum stríði hevur so samband við nýggja móðurfelagið, sum er eitt úrslit av saneringini av fiskavirkjum. Bacalao vil ikki vera við í hesum felag, tí tað metir felagið at vera eitt monopol, sum fer at drepa allan skapanarhug. Í skrivandi løtu vita vit ikki, hvørja avleiðing útlímanin av Føroya Fiskasølu og móðstøðan móti at fara uppí nýggja móðurfelagið fer at fáa fyri Bacalao.

VIT kunnu so bert vóna, at partarnir koma til sættis á ein slíkan hátt, at undan-gonguvirkið Bacalao sleppur at halda fram við royndum sínum at góðska fiskin. Stongir virkið - á sama hátt sum Kósavirkið gjørdi tað á sinni - so verður tað einki minni enn ein katastrofa fyri ikki bert tey mongu fólk, ið har arbeiða, men serstakliga fyri teir royndir, sum eru og verða gjørdar á hesum virkinum

til tess at fáa Føroyar burtur úr blokk-miðeldini og inn í eina gull"randaða" góðskingarøld. Annars hevur verið nógv tosað um at fáa yngri kreftir inn í fiskivinnuna. Tað er hent á Bacalao og eisini á Fiskasøluni. Nýggj fiskasølu-stjórnir hevur fleiri ferðir gjørt greitt, at góðskingin er framtíðin. Tískil skuldi ein trúð - í hvussu er til frama fyri góðskingina - at tað kortini bar til at fáa bæði Bacalao og Fiskasølu at koyra viðari, um enn í broyttum líki so ella so

HETTA er annars ein sera lögín tíð, har nógv bráðliga er vent á høvdið. Fólk-flokkurin, sum sleit samgonguna uppá júst umrødda móðurfelag, hevur nú fingið ein sera týðandi leiklut í nevndini í hesum nýggja felag. Ein av mest framstandandi fólkafloksmonnum, fyrrverandi tingmaður og borgarstjóri telist millum nevndarlímarnar. Nú eigur flokslitur ikki at telja í slíkum førum, men ein sannroynd er tað kortini, at tað eru framstandandi umboð úr fólkaflokkinum, sum eru vald at stýra móðurfelagnum - sama flokki, sum av øllum alvi hevur stríðst ímóti sama felag.

Jógvan við Keldu:

Orðini »meira ella minni« verða ofta misnýtt

46.000 fólk koma ongantíð at hava eitt »stórt« sjúkrahús við veruligum justitsi, men lata vit tey smáu hava frið at virka og tey fáa eina ella tvær sergreinir, og landssjúkrahúsið verður tikið upp til nýggja meting, kunnu vit lívbjarga føroyska sjúkrahúsverkinum.

Tá eg las greinina hjá Eiriki Lindenskov í Sosialinum seinasta mikudag, sá eg, at hann legði mær eina mein-ing til.

Hann sigur m.a. »eitt nú segði Jógvan við Keldu herfyri í sjónvarpinum meira ella minni beinleiðis, at tað snúði seg um arbeiðspláss á sjúkrahúsinum.

Eg kom at hugsa um eina litla søgu um ein eldri og ein yngri mann her í Klaksvík, sum vóru væl alt lívið.

Tann yngri hevði fortalt eina stuttliga søgu um tann eldra. - Tað var nakað satt í hesi søgu, men fyri at gera hana eitt sindur betri, hevði hann tikið okkurt við, sum ikki var »akkurat so«.

Tá hesin gamli hoyrði hetta aftur, segði hann skemtliga, »hann er bara fitur, men hann blandar lygn og sannheit saman«.

Eitt hitt besta í ríkinum

Ígjøgnum øll árin eg havi havt nakað við sjúkrahúsið at gera, havi eg hildið og staðfest, at tað málið snýr

seg um, er at vit hava eitt væl-virkandi sjúkrahúsverk.

Klaksvíkar Sjúkrahús hevur seinastu meira enn 20 árin verið eitt tað best virkandi sjúkrahúsið í danska ríkinum. Hetta sigam.a. allir teir útlendsku avloysararnir, ið verið hava her.

Tað hevur ikki kunnað sagt um Landssjúkrahúsið, og ein av orsökunum til hetta er, at 46.000 fólk fáa ongantíð eitt »stórt« sjúkrahús, sum kann rekast við veruligum justitsi.

Tað vil siga, at Lands-sjúkrahúsið hevur eina stódd, sum ongantíð kemur at virka sum eitt »stórt og biligt« sjúkrahús og hevur heldur ikki stóddina til at virka sum eitt lítið, vinarligt sjúkrahús.

Umráðandi er at taka veruleikarnar við.

Heildin hevur týðningin

Tað sum eg annars havi sagt í sjónvarpinum og í øðrum forum er, at vit eiga at hava eitt væl-virkandi sjúkrahús-verk, og tað hava vit, um tey

smáu fáa frið at arbeiða, at tey fáa eina ella tvær sergreinir og at Landssjúkrahúsið annars verður tikið upp til nýggja meting fyri at fáa tað veruliga at virka.

Síðani havi eg sagt, at í heildini er tað av stórum týðning, at vit í Norðoyggjum - sum fram til 1991 var eitt veruligt búskaparligt íkast til føroyska samfelagið, og vónandi kemur at vera tað aftur - hava funktiónir, sum skulu til fyri at gera okið attraktivt, og sum vit hava ráð til.

Dæmi um meingsleysa misavnan

Hinvegin fari eg at minna á, at tá nøkur fólk skuldu sigast upp á Landssjúkrahúsinum, varð lantið sett í vága, øll minnast atburðin hjá hesm fólki við sjónleikinum úti á gøtuni, talan um kreppumiðstöðir - ikki fyri teimum sjúku, men fyri teimum, sum skuldu ansa teimum sjúku.

Tað var sum vágamaðurin segði, sum eg mótti: »Har er eitt at gera, tað er at fáa sjúk-

lingarnar upp at arbeiða, og leggja starvsfólkið í sengurnar«.

Her var ikki talan um eitt »gott sjúkrahús«, men um at varðveita arbeiðið.

So hetta »meira ella minni« hjá Eiriki Lindenskov er ikki meira hald í enn greinin sum heild.

Drátturin

av lutaseðlunum hjá
Hósvíkar Róðrarfelag
& Bygðarfelagnum »Varðin«
er útsettur frá 28/6 - 17/7.

Nevndirnar